

BoonBerichten

Mededelingen en berichten van het Louis Paul Boon Genootschap
Nummer 141, mei 2020

BLIJF BINNEN MET BOON

Kijk-, luister- en leestips

'T IS MAAR EEN WOORD

Nee, nu even niet onze rubriek over de taal van Boon, maar het televisieprogramma waar Louis Paul Boon aan meewerkte. *'t Is maar een woord* was een Vlaams spelprogramma dat van 1962 tot en met 1966 werd uitgezonden. De bedoeling was dat bij toerbeurt een vast panel en een gastpanel de betekenis van ongewone Nederlandse woorden raadde. Panelleden waren Nora Snyers, Piet Theys, Gaston Durnez en Louis Paul Boon. Presentator van het programma was Paul Van de Velde.

Een aflevering uit 1964 is op YouTube te bekijken, met ditmaal in het vaste panel Louis Verbeeck in plaats van Piet Theys. Gastpanel: Theo Luykx, Jan Hublé, Lucien De Smet en Els De Bens.

[Deel1](#)

[Deel 2](#)

[Deel 3](#)

Boon demonstreert een voorwerp in deze uitzending

ZANDMAN KORTVERHALEN

Zandman neemt de radioluisteraars mee naar virale vertelsessies. Omdat er niets fijner is dan de dag toe te dekken met een mooi verhaal. Topactrices en topacteurs kozen hun favoriete kortverhaal om het voor te lezen.

Onder andere Jan Declair, Wim Opbrouck, Natali Broods, Joke Devynck, Koen De Bouw, Dirk Roofthoof, Janne Desmet, Damiaan De Schrijver en Josse De Pauw brengen een greep uit prachtige kortverhalen van Edgar Allan Poe, Murakami, Marguerite Duras en anderen.

Stefaan Degand koos voor de eerste veertig pagina's van het pornografische verhaal *Mieke Maaïke's obscene jeugd* van Louis Paul Boon. Het boek gaat, zoals de titel zegt, over de jeugd en de seksuele ervaringen van Mieke Maaïke. Het boek zit vol satire, humor en vooral geen schroom of schaamte.

Toch steekt Mieke Maaïke wellicht wat bleekjes af tegen deze toppers uit de wereldliteratuur. Of toch in ieder geval wat blootjes... en of het nu wel zo goed past bij het motto van het programma: 'Zandman... de mooiste verhalen voor het slapengaan'?

Beluister alle afleveringen in de [podcast Zandman](#)
[Stefaan Degand leest Mieke Maaïke](#)

Beluister hier een toelichting op het programma:
[Culturele toppers lezen kortverhalen voor op Radio 1](#)

Initiatiefneemster Ruth Joos: "Overall is nood aan mooie woorden en betekenis, dus gaan we voor Virale Voorleessessies op Radio 1. Ik ben beginnen rond te bellen en heb een greep uit onze mooiste, warmste, markantste stemmen bereid gevonden hun lievelings-kortverhaal in te lezen."

WILLEM ELSSCHOT

OVER BOON

II

De eerste ontmoeting tussen Louis Paul Boon en Willem Elsschot vond plaats op 28 november 1942 in Brussel tijdens een diner naar aanleiding van de toekenning van de Leo J. Kryn-prijs aan Boon voor zijn roman *De Voorstad Groeit*.

Twee maanden na die ontmoeting schreef Boon een eerste brief aan Elsschot. Boon had groot ontzag voor Elsschot; hij was zelf 30 jaar oud en stond aan het begin van zijn schrijverscarrière, Elsschot was 60 jaar en had al een hele carrière achter de rug. Het was het begin van een briefwisseling die duurde van 28 januari 1943 tot 24 maart 1947, de latere twee brieven uit 1952 van Boon niet meegerekend, waarin hij Elsschot feliciteert met zijn zeventigste verjaardag en waarin hij zijn nieuwe adres aankondigt: 'Den Isengrimus' in Erembodegem. ¹

Zij schreven over elkaars werk en leverden wederzijds kritiek, altijd met veel respect voor elkaar. Op 13 januari 1949 schreef Boon in de Vooruit over hun vriendschap: "... hij werd een broer waar ge ruzie mee hebt en waar ge tegen vecht... doch die ge verdedigt met hand en tand als er zich vreemden mee gaan moeien. Een harde vriendschap." ²

En in november 1970 schreef Boon in Vooruit: "Wel met een beetje trots mag ik zeggen, Elsschot persoonlijk te hebben gekend, en met hem te hebben gepraat en ruzie gemaakt. Want ik was in die tijd nog een snotneus met allerlei waanwijze gedachten, en Elsschot een ouwe heer die het van niemand meer wou gezegd krijgen. Daar had hij gelijk in, en ik ook."

Een grappige maar tegelijk ook pijnlijke anekdote betreft een brief die Boon in augustus 1944 schreef aan Elsschot naar aanleiding van het manuscript van de novelle *Het dwaallicht* dat hij te lezen had gekregen: "Het manuskript moest reeds door iemand anders gelezen zijn geweest, want naast deze kleine onvolmaaktheden was met potlood een streepje aangebracht. Ik schreef hem terug, dat ik het een mooi boek vond, maar deze gelijk moest geven die de potloodstreepjes had aangebracht. Woedend schreef hij terug, dat de potloodstreepjes waren aangebracht door een vriendin, die het juist dáár zo heel erg mooi had gevonden." ³

Een hoogtepunt in de briefwisseling is een brief van Willem Elsschot aan Louis Paul Boon van 28 januari 1945 waarin hij zijn vriend bemoedigend schrijft:

"Gij zijt formidabel, met uw potlood en uw inkt. Dat is het laatste. Al schreeft gij met stront... (...)

Het komt mij voor dat gij een morele steun nodig hebt, komend van iemand in wiens bevoegdheid gij vertrouwen stelt en dat gij u daarom tot mij hebt gericht en niet tot een ander, wat mij waarlijk vleit en vereert.

Welnu, jonge vriend, wees gerust, maak u geen zwaar hoofd: gij zijt een sterke persoonlijkheid (een persoonlijkheid is trouwens altijd *sterk*) en gij verstaat de kunst die te uiten in uw ongepolijst, onaesthetisch maar onaangeleerd en kernachtig dialect. Wat wil je nog meer? Ik gaf u vroeger reeds den raad u om uw taal niet in 't minst te bekommeren en zóó door te gaan. Ik vrees namelijk dat bij iedere 'recherche' uwerzijds een deel van het spontane verloren zou gaan en dat zou ál te jammer zijn. Wees met u zelf niet ontevreden en dank den Heer die u gemaakt heeft zoals gij zijt: een ongelikte beer, voorzien van vier stevige klauwen. (...)

Wat voor u in de toekomst nog weggelegd is kan geen mensch voorspellen, maar al zoudt gij nooit meer schrijven dan nog zoudt gij met tevredenheid op het reeds gepresterde mogen terugblikken want ik geloof niet dat De V. Groeit en Abel G. ooit verloren zullen gaan. Het is geen Buysse, geen Elsschot, geen Walschap, het is Boon. (...)

Gij zult nog zéér mooie dingen schrijven, mooier nog dan uw eerste boek, 'als de tijden rijp zullen zijn'. Morgen misschien? Want zulke dingen komen even plotseling als een onweder bij zomerdag."

¹ De briefwisseling is integraal te vinden in de uitgave *Een harde vriendschap: de briefwisseling tussen Louis Paul Boon en Willem Elsschot* bezorgd door Jos Muijres en Vic van de Reijt. WEG Cahier 19, 2018.

(een herziene en uitgebreide uitgave van *Als een onweder bij zomerdag, de briefwisseling tussen Louis Paul Boon en Willem Elsschot* bezorgd door Jos Muijres en Vic van de Reijt. Querido, 1989).

² De stukken die Boon over Elsschot schreef in De Roode Vaan, Front, Vooruit en Vlaams Weekblad zijn ook opgenomen in de bovenstaande publicatie.

³ *Memoires van Boontje* bezorgd door Jos Muijres en Bert Vanheste. De Arbeiderspers, 1988, pag. 83.

BoonBerichten

De onregelmatig verschijnende BoonBerichten worden uitgebracht onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Samenstelling en redactie: Erik van Veen

Bestuur:

Luckas Vander Taelen (voorzitter), Wim Dijkstra en Luc Geeroms (ondervoorzitters), Herman Verlint (secretaris), Erna De Ridder (nieuwsgaring), Erik van Veen (website en BoonBerichten) en Bert Ummelen.

De Erven Boon zijn adviseur van het bestuur.

Secretariaat:

Herman Verlint
Amsterdam
mail@lpboon.net

Bankrekening: BE36068200494781 t.n.v. L.P. Boon Genootschap, Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst.